

Глибина гумусових горизонтів знаходиться у межах 50–60 см, тоді як карбонати кальцію і магнію присутні на глибині 50–65 см. Гідролітичну кислотність ґрунту визначали за методикою Капена, яка становила 1,5–1,8 мг-екв/100 г ґрунту. Реакція ґрунтового розчину була майже нейтральною, рН КЛ 6,5–6,9. Ємність поглинання ґрунту становить 25–28 мг-екв/100 г. З обмінних катіонів переважає кальцій, вміст якого становить 16,5–22,1 мг-екв. На 100 г ґрунту. Вміст магнію становить лише 2,4–4,01 мг-екв/100 г ґрунту.

Калій – дуже важливий біогенний елемент для рослин, без нього, рослина не може існувати, але якщо перенаситити рослину калієм, то їй від цього краще не стане.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. URL: <https://agrotest.com/article/znachennya-kaliyu-dlya-roslyn-i-jogo-vmist-u-grunti/>
2. URL: <https://farmingthing.com/plants-need-high-potassium/>
3. URL: <https://www.newlifeonahomestead.com/potassium-loving-plants/>

УДК 633.8

ДЕМЧЕНКО М.І., студентка 1 курсу

Науковий керівник – ЛОЗІНСЬКА Т.П., канд. с.-г. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ВИВЧЕННЯ ЦІННИХ РОСЛИННИХ РЕСУРСІВ БОГУСЛАВЩИНИ

Узагальнено дані щодо цінних природних рослинних ресурсів Богуславщини, а саме медодайних і лікарських рослин. Розглянуто подвійну користь вивчених найпоширеніших представників рослинного світу місцевості, що поєднують в собі такі властивості.

Ключові слова: медодайні рослини, лікарські рослини, рослинний світ.

Найактуальнішою проблемою сьогодення є зміни клімату, що викликані соціальними, екологічними, економічними факторами і питанню збереження навколишнього природного середовища потрібна належна увага. Тому є необхідність вивчення причин і наслідків, напрямку і швидкості розвитку цих змін [1].

Природні рослинні ресурси знаходяться під постійним впливом кліматичних змін, що відбуваються в кожному регіоні нашої країни. І головна увага має бути зосереджена на збереження цінних природних угруповань та рослинного біорізноманіття будь-якого її куточка.

Богуславщина – це унікальна за своєю науковою та історико-культурною значимістю територія нашої держави. Неповторність краю досягається поєднанням ландшафтних ділянок та історико-культурною спадщиною та славиться своєю різноманітною флорою [2].

Метою нашої роботи було вивчення і узагальнення даних щодо цінних природних рослинних ресурсів краю, а саме медодайних і лікарських рослин. Користь від таких рослин неоціненна. Вони приваблюють бджіл, при цвітінні виділяють багато нектару, бджоли збирають велику кількість меду, володіють лікарськими властивостями, дають можливість одержувати значні врожаї цінної лікарської рослинної сировини, окремі види якої можна здавати заготівельним організаціям. Подвійну користь мають не всі рослини. Тому розглянемо найпоширеніших представників рослинного світу Богуславщини, які поєднують в собі такі властивості.

Липа (*Tilia*) – є цінним медоносом з рекордними показниками отримання меду. За сприятливих умов з одного гектара насаджень можна отримати до 1 тонни меду. Проте дерева чутливі до зміни погоди, їх відкриті нектарники страждають від сильного вітру, рясних

опадів, посухи. У фітотерапії широко застосовують липовий цвіт, що містить велику кількість лікувальних речовин та допомагає у лікуванні застуди, неврозів та багатьох інших захворювань [3].

Робінія несправжньоакація, робінія звичайна, акація біла (*Robinia pseudoacacia* L.) – інтродукований вид для лісового господарства, що є джерелом експериментального матеріалу. Це чудовий медонос, лікарська рослина з декоративними властивостями, які широко використовуються для озеленення. Ця рослина має продуктивність, її показники варіюються від 100 до 300 кг з га. [4]. До списку лікарських рослин в Україні офіційно робінію внесено зовсім недавно, хоча її лікувальні властивості відомі з давніх часів. Чимала територія Богуславщини засаджена кленами (*Acer*), яких варто розглядати як гарні пилконоси і медодаї, що дають від 100 до 250 кг меду з одного гектара. Народна медицина широко використовує сік клену як протизапальний, сечогінний і жовчогінний, загальнозміцнюючий і вітамінний засіб. В давнину знали багато рецептів приготування квасу із соку клена. Фармакологічні властивості мають ще і кора, листя, бруньки, плоди [5].

Також варто звернути увагу на цінні медоносні чагарники Богуславського краю. Малина європейська, малина звичайна або просто малина (*Rubus idaeus*), як багато плодово-ягідних чагарників медоносів має непогану продуктивність, наприклад, у садових сортів медоносність може досягати до 215 кг/га, а у диких – 100–150 кг/га. Крім того ця рослина з давніх давен має добрі лікарські властивості. У фармакології використовують всі вегетативні і генеративні органи малини [6].

Барбарис (*Berberis*) – багаторічний чагарник, відомий ще і декоративними властивостями. Медозбір з одного гектара – понад 100 кг. Як лікарська рослина він відомий здавна і широко використовується сучасній медицині.

Серед трав'янистих рослин великі площі займають буркун білий (*Melilotus albus*) і буркун жовтий (*Melilotus officinalis*). Ці дві рослини користуються попитом у бджолярів. Медопродуктивність квітів від 200 кг/га до 500 кг з одного гектара. Трава буркуну – лікарська сировина, яка застосовується в якості протисудомних і ранозагоювальних засобів, широко використовується в медицині [7].

Також велику популярність і поширення набула лаванда (*Lavandula angustifolia*) завдяки садоводам-любителям. Її можна використовувати на клумбах або в одиночних посадках. Квітучі рослини не тільки залучать бджіл, а й слугують прикрасою ділянки. Це – цінний медонос з продуктивністю 100–150 кг меду на га. Рослина популярна тим, що має попит на натуральну рослинну сировину та ефірну олію [8].

Взагалі це ще не весь перелік цінних медодайних і лікарських рослин. Попереду вивчення інших представників рослинного світу Богуславщини з метою поширення інформації про їх цінність і збереження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дядух Я.П. Рослинний світ України в аспекті кліматичних змін: монографія. Київ: «Наукова думка», 2023. 202 с.
2. URL: <https://boguslavska-gromada.gov.ua/news/1627020786/>
3. URL: https://agro-market.net/ua/news/tips_and_advice/povyshaem_urozhaynost_medonosnye_rasteniya_tablitsa_tsveteniya/
4. Лозінська Т.П. *Robinia pseudoacacia* L. використання в лісовій рекультивациі, фітомеліорації, лісорозведенні. Інноваційні технології в агрономії, землеустрої, електроенергетиці, лісовому та садово-парковому господарстві: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Біла Церква, 2021. С. 51–53.
5. Matkowska S.I. Екологічна роль представників роду *Acer* L. у зелених насадженнях міста Житомир. Науковий вісник НЛТУ України, 2019, 29 (1). С. 70–73. DOI: 10.15421/40290115
6. URL: <https://www.pharmacencyclopedia.com.ua/article/6757/malina-zvichajna>
7. Сафонов М.М. Повний атлас лікарських рослин. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2008. 384 с.
8. Лозінська Т.П. Впровадження інноваційних прийомів у технології вирощування *Lavandula angustifolia* в умовах лісостепу України. Sciences of Europe. № 97. 2022. С. 3–5.